

Posudek na rigorózní práci

Tomáš Váňa: *Jazyk a totalitarismus*

Posudek vedoucího práce

Rigorózní práce Tomáše Váni *Jazyk a totalitarismus* se zabývá, jak ostatně plyne z názvu, vztahem mezi těmito dvěma fenomény. Autor vychází z teorie komunikace Karla Wolfganga Deutsche a na jejím základě poukazuje na úzký vztah mezi komunikací a politickými systémy, konkrétně se pak zaměřuje na vztah mezi jazykem a fungováním totalitního systému.

V teoretické části své práce Tomáš Váňa prokazuje, že Deutschův přístup je velice vhodným nástrojem pro analýzu totalitarismu, ale i jiných politických systémů.

V praktické části práce její autor analyzuje vybraný vzorek výtisků (titulních stran) *Rudého práva* z roku 1970, čímž dokumentuje projevy totalitního jazyka v reálné aplikaci. V závěru práce pak poukazuje na nebezpečí vnášení totalitních jazykově-mocenských praktik do veřejného života v liberální demokracii, konkrétně na příkladu tzv. politické korektnosti.

Práci Tomáše Váni považuji za velmi zdařilou, její autor prokazuje jak skutečnou znalost vybraných teoretických přístupů, tak schopnost doložit jejich platnost a adekvátnost analýzou praktických projevů totalitního jazyka. Práce nepochybně znamená, rozhodně v českém kontextu, odborný přínos v oblasti zkoumání jak nedemokratických systémů, tak vztahu politiky a jazyka.

Předloženou rigorózní práci proto rozhodně doporučuji k přijetí.

V Praze dne 3. 4. 2012

PhDr. Josef Mlejnek, Ph.D.